

## Izhaja vsaki dan

Trst ob nedeljah in praznikih ob 5. uri, ob ponedeljkih ob 9. uri zjutraj.  
Posamične številke se prodajajo po 3 mvš (6 stotink) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Ljubljani, Gorici, Kranju, Št. Petru, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolminu, Ajdovščini, Postojni, Dornbergu, Solkanu itd.  
Cene oglašev se računajo po vrstah (široke 73 mm, visoke 2 1/2 mm); za trgovinske in obrtne oglase po 20 stot.; za oglasne, zabavne, poslanice, oglase denarnih zavodov po 50 stot. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst K 20, vsaka nadaljnjaja vrsta K 2. Mali oglasi po 3 st. beseda, najmanj pa po 40 stot. — Oglase sprejema inšerlatni oddelek uprave „Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“.

# Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

## Naročnina znaša

za vsa leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K. — Na naročbe brez dopolne naročnine se uprava ne ozira. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo. Naročnino, oglašne in reklamacije je pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: ul. Giorgio Galatti 18. (Narodni dom). Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik konsorcij lista „Edinost“. — Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18. Poštno-branilni račun št. 841.652. TELEFON št. 1157.

## Volilna reforma.

Odsek za volilno reformo je dne 24. t. m. po seji zbornice in v navzočnosti ministrskega predsednika Gautscha in ministra notranjih stvari Bylandt-Rheidta nadaljeval generalno debato o predlogi volilne reforme. General Stein (vsenemec) je dejal, da Gautscheve volilne reforme ni možno vsprejeti, češ, da je ista naperjena izključno proti Nemcem. Vlada hoče ustvariti slovansko večino, da bo mogla zakonitim putem izpolniti njihove želje. Govornik se je izjavil tudi proti reformi poslovnega reda ter je končno predlagal, naj odsek preide na dnevni red preko vladne predloge. Za slučaj, da bo ta predlog odklonjen, je predlagal govornik, naj se pozove vlado, da umakne navzoče zakonske predloge in da naj, ko bo znana predloga volilne reforme ogrske vlade, predloži nov zakon, ki pa ne bo veljal za Galicijo, Bukovino in Dalmacijo in ki bo obsegal določitev nemškega parlamentarnega življenja in odpravo § 14. — Posl. Tollinger se je pritoževal radi zapostavljenja alpskih dežel nasproti sudetnim deželam ter radi zapostavljenja kmetijske prebivalstva nasproti mestnemu prebivalstvu. Za predloga volilne reforme ni sedaj pravi trenutek; ista utegne provzročiti prepričanje med strankami. Govornik je za pomnožitev agrarnih mandatov. Posl. Hruby je naglašal, da je vsprejetje predloge možno le na podlagi kompromisa. — Posl. Dyk se je pritoževal radi zapostavljenosti Galicije o razdelitvi mandatov.

Res, železno čelo mora imeti, kdor si upa javno trditi tako laž, kakor je ta, ki jo je izgovoril vsenemski poslanec Stein, da je vladna reforma naperjena proti Nemcem. Govornik je ta trditev vsprico dejstva, da hoče vlada zagotoviti Nemcem skoro polovico vseh mandatov, dočim bi jih jim po številnem razmerju prebivalstva pripadala le tretjina. Vlada hoče oskrniti tisti demokratični princip, ki ga neizprosno zahtevata pravičnost in moderni duh sedanjega časa, princip enakosti, v edini namen, da bi ustregla Nemcem in jim zagotovila veliko več, nego jim gre. Tu pa prihaja kakov Franko Stein in dolži vlado, da je Slovanom na uslugo. Naša, avstrijska vlada da bi hotela vstvariti slovansko večino?!!! Če je vlada tako prikrojila svojo predlogo, da se po njej nekoliko spremeni dosedanje kričeče razmerje, ni storila tega, ker hoče ustvariti slovansko večino, ampak ker je morala, če hoče izvesti volilno reformo na podlagi splošne volilne

pravice! Kako bi bilo možno — vprašamo — v državi, ki je po dveh tretjinah slovanska, izvesti volilno reformo na podlagi splošne volilne pravice, po kateri bi bili Slovani, dve tretjini prebivalstva, potisnjeni v manjšino? Kako bi bilo to možno — vprašamo poslanca Steina —, ne da bi se pogazil princip najeleментарne pravice in svobode? Vlada more pač — in Gautscheva vlada dela to, kolikor jej je le možno — da striže in ščiplje na principu enakosti Nemcem v prilog, ali tako daleč, kakor bi zahteval gospod Stein, vendar ne more iti ob vsej svoji — najboljši volji. Če bo Gautscheva volilna reforma dosegla ta efekt, da bosta dve tretjini prebivalstva imeli polovico parlamenta v svojih rokah, ne bo to posledica pravičnosti vlade do Slovanov — ker ti poslednji bodo še vedno trpeli veliko krivico —, ampak posledica dejstva, da vlada ne more drugače, nego da se vsaj do neke mere pokori pred tem, česar ne more odpraviti: pred dejstvom slovanske večine v državi!! Če pa poslanec Stein vendarle zahteva od vlade, naj se ignorira državljansko pravo in svoboda Slovanov in naj se jim siloma vskrati politična enakopravnost: potem je le povedal svetu novič, da so ti nemški radikalci le pobesneli fanatiki, pijani šovinizma, ki jim je udušil vsako čutstvo za to, kar je prav in pravično.

Čudna je bila tudi izjava posl. Tollingerja, češ, da sedaj ni pravi čas za to reformo, ker bi mogel navstati prepričanje med strankami! Klasičen je res ta argument posl. Tollingerja. Ali si mož res domišlja, da bi sploh kedaj mogel priti čas, ko bo možno izvesti politično-socialno reformo tolike važnosti, ne da bi navstal „prepričanje“ med strankami?!! Ali točneje rečeno: ne da bi se z vso silo upirale stranke, ki nimajo nič pridobiti, ampak le mnoge izgubiti, tiste stranke, ki se bodo morale odreči svojim privilegijam in predpravicam!! In čim pravičnejši ima biti nov volilni red, tem srditeje se mu bodo upirali vsi tisti, ki jim je stari volilni red zagotavljal — krivično posest.

„Prepričanje med strankami“ ne more biti torej v — izgovor za zavlačevanje z uveljavljanjem te reforme. Kdor pošteno misli, naj se le energično udeleži tega „prepirja“ v namen, da bi volilna reforma odgovarjala čim bolj principom: pravičnosti, enakosti in svobode!

### Odsek za volilno reformo,

(Brzojavno poročilo.)

Dunaj 25. Nadaljevala se je glavna debata. Posl. Kramář je izjavil, da so Čehi

glas, da je kralj Šišman, ki je, utaboren pri Djakovu, nekoliko časa čakal, prebrodil Savo in da se s silno vojsko bliža Doboru. Ban Ivaniš je takoj poslal Mikiča Prodaniča z oddelkom lahkih gorenje-posavskih konjenikov, da pogleda, koliko je resnice na tej vesti.

Solnce je začelo že zapadati ko se je Mikič Prodanič povrnil v Dobor.

— Kaj je torej? — je vprašal Mikiča ban Ivaniš, ki mu je jahal nasproti.

— Sovražniki so za našimi petami — je odgovoril Mikič. Njihove sprednje straže, hitra kumanska konjica, bi se mogli vsaki hip pojaviti tu. Malo je manjkalo, da jim nismo padli v pesti.

— A kralj Šišman? je vprašal ban Ivaniš dalje.

— More že jutri dospeti pod Dobor.

— Koliko vojske vodi sabo kralj Šišman? Ali nisi čul nič gotovega?

— Ljudje, bežeči pred vojsko v gore in samotne kraje — je odgovoril Prodanič — trdijo, da kraljeva vojska šteje vsaj trideset tisoč vojakov.

Ban Ivaniš se je zamislil. Vojska, ki se je dosedaj zbrala okolo njegove zastave, ni štela več nego deset tisoč vojakov. Ali na potoku Usori, pet ur hoda od Dobora, je bil utaboren kralj Dabiša z desetimi tisoči vojske. V Dalmaciji se je ban Vuk Vukčić pomikal z močno vojsko proti severu. Ali bil

pripravi na pravični kompromis v vprašanju volilne reforme, vendar ne dopuste, da bi se znjimi postopalo kakor z manje vrednim narodom. Govornik se je izjavil za parlamentariziranje kabineta, ker je treba, da stoji močni ogrski vladi nasproti močna avstrijska vlada, močan avstrijski parlament. Govornik bi smatral za največjo dobroto, ako bi se moške iz parlamenta združili na pozitiven delavni program. — Posl. Iro je izjavil, da bodo vsenemci najodločnejše pobijali vsako volilno reformo, ako se Galicije ne izloči. — Posl. Gross je pritrdil Kramářu, da zamerimo proti Ogrski le tedaj kaj opraviti, ako nastopimo tako složno, kakor nastopa složno Ogrska. Tudi v tem daja prav posl. Kramář, da je edino možna politika bodočnosti: poravnava med narodnostmi. Z idejo splošne volilne pravice mora računati vsak realni politik. Nemška napredna stranka zamore glasovati za predlogo le tedaj, ako se popravi krivica, storjena Nemcem. — Posl. Pastor se je izjavil za splošno in direktno volilno pravico s pluralnim zistemom. On ni mnenja, da izgubi plemstvo s splošno volilno pravico svojo veljavo. Tudi se ne boji za katoliško cerkev, ki obvlada tudi splošno volilno pravico. Govornik se je potegoval za izdatno pomnožitev mandatov za Galicijo in za razširjenje avtonomije. — Posl. Začek je protestiral proti izvajanjem posl. Grossa. Govornik bi se zamogel sprijateljiti s pluralnim volilnim zistemom, ne da bi se ustvarilo provizorij, marveč v splošnem interesu. Govornik meni, da se zamore izobrazba češkega naroda na Moravskem enačiti z izobrazbo Nemcev v tej deželi. Govornik je odločno za splošno volilno pravico, le zavarovati se hoče proti vsaki narodnostni krivici nasproti Čehom. Predlagati namerava v specijelni debati, da se za češki narod na Moravskem pomnoži nekoliko mandatov. O pomnožitvi nemških mandatov ne more biti govora, kajti taka pomnožitev bi utegnila provzročiti, da volilna reforma izpodeli. — Nato je bila razprava zaključena in popoldanska seja radi drugih sej strank odložena na jutri.

### 3 Spodnje Štajerske.

(Dopis.)

Minolo nedeljo je politično društvo „Naprej“ sklicalo v Celju shod, ki je imel zelo važne točke na dnevnem redu: državnozbornsko volilno reformo, določanje kandidatov za izpražnjena poslanska mesta in ustanovitev „Narodnega sveta“ za Štajarsko.

O prvi točki je referiral g. dr. Juro

je predalec — njegova pomoč bi vsakako došla prekasno.

— Berislav! je spregovoril sedaj ban Ivaniš knezu ostrvičemu. — Sovražniki so pred vratmi in ne smemo izgubljati niti trenutka. Vzemite seboj močnejši oddelek svojih konjenikov naj pohiti takoj sedaj na Usoro do kralja Dabiše — povej mu, kar si sedaj čul in prosi ga, da nemudoma krene s svojo vojsko proti Doboru. Sicer — reci — je vse izgubljeno.

— Berislav je ubogal in skoro je letel na čelu svojih konjenikov proti Usori, v tabor kralja Dabiše.

Ban Ivaniš se je povrnil iz tabora v trdnjavo. Bil je zamišljen, slabe volje.

— Kaj ti je oče? je vprašal mladi Nikola, mladenič kakih petnajstih let, da si tako zamišljen in mračen?

Spopad se bliža, dragi sinko! je odgovoril ban Ivaniš. Šišman je res že prebrodil Savo in najkasneje v dveh dneh bo pod Doborom.

— Vladislava je pogledala skrbno najpoprej Angelijo, potem mladega Nikolo,

— A tvoje čete niso še vse zbrane, Ivaniš!! je pripomnila banica glasom, ki je óvajal nje bojazen.

— Žalibog, niso še.

— In si boš upal sam vsprejeti Ogrce? je vprašala banica Vladislava.

— V ta hip sem poslal Berislava v tabor

Hrašovec, ki je završil svoj govor z izjavo da štajarski Slovenci nočejo raje nobene volilne reforme, nego pa takšno, kakoršnjo je predložila vlada. Na to je bila vsprejeta nastopna resolucija:

„Štajarski Slovenci nikakor nismo zadovoljni z volilno reformo, ki jo je predložila vlada, in protestujemo odločno proti temu, da bi v tej obliki postala zakon. Mi zahtevamo, da se število slovenskih mandatov za Spodnje Štajarsko zviša na osem in število koroskih mandatov na dva.“

Zatem je začelo posvetovanje radi določitve kandidatov za državni zbor mesto umrlih poslancev Žičkarja in Berkša. Zboru sta se predstavila dva kandidata z daljšimi govori: gg. Jak. Pukl, posestnik v Mariaenzensdorfu pri Dunaju in dr. Jos. Povalej, c. kr. finančni komisar v Mariboru, dočim je župnik Zdolšek odstopil od kandidature, izjavivši lojalno, da je prestar za vestno vršenje poslanske naloge in da tudi ni dovolj politično izvežban. Zato se umika raje mlajšim bolj čilim močem. Na to je zbor vsprejel resolucijo, predlagano po g. dru Rosini, s katero izjavlja, da se odločitev glede kandidatov prepušča shodu zaupnih mož. Ta se bo vršil v Celju.

O točki „ustanovitev narodnega sveta“ je poročal urednik Spindler in je bila vsprejeta resolucija, glasom katere je izvoliti pripravljalni odbor, ki naj sestavi pravila in jih predloži v potrjenje. Potem naj pripravljalni odbor skliče shod zaupnih mož iz vse Spodnje Štajarske, ki mu bo izvoliti stalni odbor. V pripravljalni odbor za „narodni svet“ so bili izvoljeni: dr. Hrašovec, dr. Fermevc, dr. Medved, dr. Rosina in dr. Jurtela.

Ta shod političnega društva „Naprej“ moremo označiti kakor znamenit in razveseljav dogodek za štajarske Slovence. A to ne le radi važnosti predmetov, ki so se razpravljali na njem, ampak zato, ker nam je nov znak, da se je politično življenje med nami jelo oživljati in postaja bolj in bolj impulzivno. Narodna zavest se jači med narodom, poslednji postaja samosvesten in dozoreva politično: vsled tega narašča tudi v njem smisel za vprašanja javnega življenja. To nam je — kakor rečeno — potrdil tudi shod minole nedelje v Celju. V prvo je bila vdeležba zelo častna od vseh strani Spodnje Štajarske, v drugo pa so razprave tekale stvarno in dostojan-

na Usori h kralju Dabiši, proseči ga, da nemudoma krene proti Doboru.

— A če ne utegne? je vprašala banica dalje.

— Eh potem, kar bo hotel Bog... je odgovoril ban Ivaniš... Bomo videli.

— Razmisliti bo treba prej zrelo, nego kaj storimo, je pridodal škof Pavel resnega obraza, na katerem se je moglo opaziti, da ga je vznemirila vest o hitrem prihodu kralja Šišmana.

— Da bi le vaju ne bilo tu — je začel ban Ivaniš po malem presledku — tebe Vladislava in Angelije!...

— Ni za korak se ne odmaknevi od vas! je rekla banica Vladislava živo in črno oko jej je zaplapolalo v nenavadnem žaru. Z vami hoče deliti usodo do skrajnosti. Ne res Angelija draga?!

— Da, mila teta. Najino mesto je poleg njih! je odgovorila deklica. Ako nam je usojena poguba, pa poginimo vsi skupaj.

— Vendar bi jaz raje videla, je začel ban Ivaniš zopet — da sta zavarovani na varnem mestu... Da vaju pošljem na jug, bi bilo mnogo bolje.

— Najvarneje za naju je pri vas! — je rekla Vladislava odločno. Mati naj bo na strani moža in sina.

— A zaročenica poleg zaročenca, je pridodala Angelija.

(Pride še.)

### PODLISTEK.

## Prokletstvo.

Zgodovinski roman Avgusta Šenoa. — Nadaljeval in dovršil I. E. Tomič.

Prevel M. C. Š.

V taboru bana Ivaniša pod mestom Doborom in v Doboru samem je bilo kaj živo. Dan na dan so prihajale velike in male čete iz raznih krajev in so se razvrščale pod zastavo bana Ivaniša, zastavo hrvatske lige. Knez Berislav in križar Filip sta dovela izbrano četo dalmatinskih konjenikov, same velike ljudi, priučene boju in ognjene krvi. Iz Bosne sta dovela močne čete knez Dobroslav Divošević in župan Tvrdošlav Tuica. Iz hrvatskih žup, sanske, dubiške in plivanske so prihajali dan na dan vojeviti vlastelini v Ivanišev tabor. Iz gornje Slavonije so došli stari znanci, dovedši kakih dva tisoč vojakov vsake vrsti orožja. Med temi je bil Jaroslav Jasović in mladi Mikič Prodanič sin bivšega bana Ahacija. To ni bil več objesten, razuzdan mladič, ampak resen mož, ki so ga leta in hudi časi ojeklenili in storil izbornega viteza, dostojnega potomcev slavnih svojih prednikov.

Bilo je nekega dne okolo polovice meseca avgusta l. 1394. V jutro je dobil ban Ivaniš

stveno, da si so bile na shodu zastopane različne politične struje. — Tako je prav, koristno in potrebno. Najbolji dokaz za to so lepi vspehi, ki jih moremo spodnje-štajerski Slovenci beležiti na raznih občinskih volitvah. V vstrajnem in koncentriranem delu je naša rešitev in naša bodočnost. Bog dal, da bi se naše politično življenje tudi v bodoče razvijalo v tisti smeri, ki je dobila svoje označje v vskliku s katerim je predsednik dr. Juro Hrašovec zaključil shod minole nedelje: Bog živi našo domovino!

## Parlamentariziranje ministerstva.

Kakor poročajo z Dunaja provzročila parlamentariziranje kabineta velike težave. Nemci zahtevajo štiri ministerske stolice, čemur se upirajo Čehi in tudi Poljaki. Nemci zahtevajo, da bi dr. Gross postal finančni, dr. Derschatta pa železniški minister. S tem predlogom pa niso zadovoljni ni Čehi ni Poljaki. Ti poslednji kandidirajo baje za mesto naučnega ministra grofa Dzieduszyckega. Čehi kandidirajo v ministerstvo baje dr. Pacaka in dr. Začeka.

## Trozveza v italijanskem senatu.

V včerajšnjem izdanju smo priobčili brzojavko iz Rima, ki nam je priobčila interpelacijo, stavljeno v italijanskem senatu po poslanca De Martino, ki se je izjavil odločnim pristašem trozveze. Gotovo bo zanimal čitatelje v veliki meri odgovor, ki ga je dal italijanski minister za vnanje stvari na to vprašanje, toli kočljivo in veleakutno radi znanih senzacionalnih dogodkov v zadnjih časih.

Minister vnanjih stvari, grof Guicciardini, je naprej omenil izida konference v Algesirasu, kar je srečen znak za napredek kulture. Italija je izvršila v Algesirasu svojo nalogo, ki je zamogla biti le delo sprave in posredovanja. Smer, ki jo zasledujemo v mednarodni politiki, je ista, ki jo je v nje glavnih črtah dežela že večkrat odobrila in ki jo je ministrijski predsednik v svoji izjavi od 8. marca označil z nastopnimi besedami: „Zvesti trozvezi bomo nadalje gojili tradicijske intimne odnose z Anglijo in odkritosrečno prijateljstvo s Francijo ter zasledovali politiko slege in miru“. Glavni smoter naše vnanje politike je mir, ki zagotavlja pogoje varstva in razvoja Italije. Za Italijo je absolutno potrebno, da se vzdrži status quo na balkanskem polotoku. Politika trozveze je bila skozi četrstoletje v varno podlago evropskemu miru ter ni ovirala, da so se sklepali posebni dogovori z drugimi državami, s katerimi so bili odstranjeni spori ter ustvarjene nove garancije za ohranjanje miru. Kar se tiče Makedonije nas trozveza varuje proti vsaki spremembi, ki bi se hotela izvršiti brez nas. Kar se tiče Albanije, nas varuje poseben dogovor z Avstro-Ogrsko proti vsem spremembam, ki bi utegnile motiti ravnotežje ob Jadranskem morju. V resnici so naše razmere z Avstro-Ogrsko prav prirčne, kakor svedoči to medsebojno zaupanje. Minister je zaključil z besedami, da Italija odkritosrečno deluje na politiki ohranjanja miru in da si je v svesti svoje dolžnosti in svoje pravice. (Živahna pohvala). De Martino je izjavil, da je z odgovorom zelo zadovoljen ter je zahvalil ministra.

## Dogodki na Ruskem.

### Svečenik Gapon.

Londonski listi so včeraj objavili brzojavko iz Petrograda, da je svečenik Gapon, ki je izginil na skrivnostni način, in o katerem se govori, da je bil umorjen, baje zaprt za kazen v nekem samostanu.

### Točke obtožbe proti generalu Steselj.

Petrograjski list „Strana“ je objavil nastopne točke obtožbe proti generalu Steselju, ki jih je spravila na dan preiskava na podlagi izjav svedokov: Dne 1. januarja 1905 so bile na ukaz Steselja brez boja prepuščene Japoncem pozicije velike važnosti, tako da je vse staro mesto prešlo v roke sovražnika. Dne 1. januarja zvečer je bil objavljen ukaz generala Steselja, da se ima ustaviti ogenj glede pogajanj zaradi kapitulacije. Pogoji kapitulacije niso bili prijavljeni poveljnikom posamičnih divizij, bili so objavljeni še le po izročitvi fortov in baterij. Še na zadnjem posvetovanju, ki se je vršilo dne 29. decembra 1904, se je 17 poveljnikov raznih divizij izjavilo proti kapitulaciji in le 4 so bili za kapitulacijo. General Fok ni podal nikake izjave, Steselj je molčal. Na omenjenem posve-

tovanju je general Smirnov izjavil, da je bilo provizije še za dva meseca, general Biely da je imelo topništvo še dovolj streliva. Zapisnik omenjene seje je izginil.

## Drobne politične vesti.

Vraščanje glagolice — rešeno? „Naše Jedinstvo“ javlja, da je papež že sestavil rešitev o vprašanju glagolice in da je objavil v kratkem. Dopisnik „Našega Jedinstva“ zaključuje svoje pismo iz Rima z besedami: „Nivse, ali za sedaj je mnogo dano“.

Pripomba uredništva „Edinosti“. Tudi mi smo že pred nekoliko dnevi prejeli od verodostojne strani iz Rima informacije, ki se vjemajo z gornjo vestjo v „Našem Jedinstvu“. Naše informacije so došle, kakor rečeno, od zanesljive strani, vendar pa si — z ozirom na velikansko važnost vprašanja — nismo upali ž njimi v javnost in smo hoteli iz previdnosti počakati še nadaljnjih vesti; vspricho vesti v „Našem Jedinstvu“ pa bodi zabeleženo tudi tu po naših informacijah: ni vse, kar bi želeli, ali vendar je mnogo, za kar se je slednjič odločil Rim; da, celo veliko več je, nego se je bilo nadejati po razpoloženju, kakor so je še nedavno temu slikali poročila iz Rima po raznih evropskih časopisih.

Rumena knjiga o konferenci v Algecirasu. Pariški listi poročajo, da namerava Francoska vlada izdati rumeno knjigo o konferenci v Algecirasu, ki bo med drugim obsegala tudi zapisnike sej.

Razkritja o italijanski vojni mornarici. Iz Rima javljajo, da so neka odkritja o stanju italijanske vojne mornarice provzročila veliko iznenadenje. „Corriere della Sera“ je priobčil vrsto presenetljivih podrobnosti, ki postavljajo italijansko vojno mornarico v zelo dvomljivo luč. Po teh odkritjih nimajo italijanske oklopnače jeklenih, marveč le železne oklope, ki nimajo niti zakonite debelosti; topovi so manje vredne kakovosti, stroji ladij so pomanjkljive konstrukcije in njihova hitrost nikakor ne odgovarja modernim zahtevam. Pričakovati je baje nadaljnjih odkritij in vsled tega tudi odstopa ministra vojne mornarice.

## Domače vesti.

Volitev tržaškega župana in predsedstva mestnega sveta se je vršila včeraj. Ob 11. uri predpoludne so se zbrali v mestni dvorani novi svetovalci, vsi v svečani obleki. Prišli so vsi razun svet. Vianello, ki se je opravičil radi bolezni. Seji je predsedoval svet. dr. Evgen Morpurgo, na kar je kmalu dospel v dvorano cesarski namestnik princ Hohenlohe, ki je pozdravil zbornico in v smislu mestnega statuta pozval svetovalce, naj položijo podpisano prisego. V ta namen je prečital formulo in svetovalci so položili prisego. Na to je cesarski namestnik stisnil roko predsedniku dru. Morpurgo, se poklonil zbornici in odšel.

Zatem se je takoj pričela volitev župana. Skrutinatorjema je predsednik določil svet. Samaia in dra. Slavika. Oddanih je bilo 53 glasovnic. Od teh jih je 51 nosilo ime dosedanega župana. Dr. Scipione Sandrini je torej izvoljen tržaškim županom — v tretje sedaj. Podpredsednikoma mestnega sveta sta bila izvoljena svetovalca dr. Feliks Venezian in dr. Alfonz Valerio, oba s 46 glasovi. Župan dr. Sandrinelli se je zahvalil na zopet izkazanem zaupanju in je obljubil, da ostane zvest svojim dosedanjim principom, da bo vsikdar spoštoval zakone, da bo vestno nepristranski in pravičen, da bo čuvar narodne lasti, avtonomije in pravice Trsta, zajamčenih po konstituciji, zgodovini in civilizaciji.

Istotako sta se zahvalila tudi oba podpredsednika na izvolitvi. Sosebno Venezianov govor je bil politično markanten. Ostati da hoče vedno zvest cilju, za katerim je težil vse svoje življenje in hoče, da bi se nikdar ne zmanjšala tista absolutna intrinsigence, ki se mu zdi neizogibno potrebna v obrambo svetih pravic svoje zemlje proti vsakemu atentatu. Dalje je naglašal napade vlade na samoupravo občine in na neporušno italijanstvo te dežele. Od vseh strani da nastopajo proti narodni fizijonomiji in narodni vesti mesta in proti njega svobodnostnim institucijam močni neprijatelji, ki vsi erpijo svojo silo le od tod, da je njih cilj slučajno v soglasju z državno kroristjo. Kakor še nikoli dosedaj treba sedaj

s podvojeno silo čuvati sigurnost in čast naše hiše, ki jej preti nevarnost bolj nego kedaj. Sodite sedaj vi — je vskliknil govornik —, ali naj se ne čutim ponosnega in visoko počaščenega s tem, da sem bil izvoljen, da takorekoč personificiram vaše najplemeniteje težnje in skupno misel za obrambo vsakega meščanskega interesa in dostojanstvenosti občine v trdih bojih, ki nas gotovo še čakajo, in civilizatornih pridobitev, za katerimi teži pošteno naše delo. Govornik je zaključil, zahvalivši se na izkazanem mu zaupanju in obljubivši, da bo ulagal svoje sile v to, da se doseže cilj — tam, kjer se bo njegov narod, srečen v svoji moči, radoval na neoporečnem triumfu pravičnosti in slobode.

Slednjič se je zahvalil H. podpredsednik Valerio v kratkem govoru, v katerem je tudi naglašal svojo zvestobo do italijanskega značaja tega mesta.

Po vsakem govoru se je dvigala burja ovacij in aplavzov v zbornici in z natlačene galerije doli. A v povišanje slavnostnega značaja momenta je galerija sipala v zbornico rudeče-bele-zelene listke z napisom: Viva l'Italia!

Mestna delegacija je določila 4000 lir podpore za ponesrečence povodom vezuske katastrofe.

Himen. Gospod inž. Ignacij Šega, strojni komisar in predstojnik kurilnice južno-železniške družbe, mil prijatelj mnogim Tržačanom, sedaj v Brucku ob Muri, se je poročil z gospico Mihaelo Javornik v Ljubljani. Iz polnega srca kličemo v imenu vseh tržaških prijateljev gospoda inženirja: bilo srečno!

Imenovanja na novi železnici. V notici, priobčeni včeraj pod tem naslovom, se nahaja tudi odstavek, ki aludira na razne neprilichnosti v Borštu, v Dragi in v Ricmanjih. Krajevno ime Ricmanje je prišlo semkaj po pomoti, ker mislili smo na Herpelje-Kozino.

C. kr. davčna administracija naznanja, da so po naredbi § 58. zakona od 25. oktobra 1896. drž. zak. št. 220 registri o občni pridobitini, odmerjeni za leta 1906.—1907. vseh 4 davčnih razredov razloženi na davčni administraciji v sobi št. 141. IV. nadstropje in sicer od 1. do 14. maja 1906., in da jih lahko pregleda vsaki plačevalec pridobnine v uradnih urah od 9. ure zjutraj do 2. ure popoldne.

Prof. Josipa Stritarja je imenovalo slovensko akademsko društvo „Ilirija“ v Pragi svojim častnim členom.

Pretirana strogost. Včeraj je prišlo k nam več lastnikov konj s pritožbami, da so bili po novem namestništvem svetovalstvu prestrogo kaznovani, ker niso prijavili svojih konj radi vizitacije in klasifikacije v vojaške svrhe. Sleherni, ki ni prijavil svojega ali svojih konj je bil kaznovan z globo 10 K, za vsakega neprijavljenega konja! Magistrat, ki je imel do sedaj to stvar v rokah, ni (kakor nam zatrjajo prizadeti) nikdar postopal tako strogo, kakor postopa sedaj namestništveni urad. Da, celo takih strank je bilo pri nas, ki imajo konje že mnogo let, a niso bili še nikdar niti opominjani radi priglasevanja konj. Vsled tega je naše ljudstvo mislilo, da je dovolj, da plača takso, ki je določena za slehernega konja in da je s plačanjem takse že zadostilo vsem obveznostim.

Mi nimamo nič proti temu, da državni urad napravi red tam, kjer ga do sedaj ni bilo, a predno se diktirajo tako občutne kazni, bi moral ta urad tudi sam storiti svojo dolžnost! Je-li urad c. kr. namestniškega svetovalca obvestil naše ljudstvo po okolici o dolžnosti priglasevanja konj? Je-li ta urad dal nabiti v sleherni okoličanski vasi naznanila, iz katerih bi bil naš kmet in trgovec doznal, kako občutna kazen ga čaka, ako ne prijavi svojih konj o pravem času? Mi trdimo, da se to ni zgodilo, ali vsaj, da se ni postopalo, kakor bi se bilo moralo.

Res je, da so bili po mestnih oglih nabiti lepaki, ki so pozivali ljudstvo, naj prijavi konje, in res je tudi, da so novine pisale o tem, toda mi menimo, da bi c. kr. urad, kadar kaj razglasa, moral razglasiti vsaj v obeh deželnihi jezikih in da bi moral skrbeti, da se taki razglasi razširijo v sleherni okoličansko naseljenje. Še le, ko bi tako postopali, in ko bi posestniki konj vendar ne zgledali konjskih repov, še le potem bi bil namestništveni urad opravičen rabiti tako stroga sredstva.

Z ozirom na to, da naše in sploh tudi drugo ljudstvo ni vedelo do sedaj za ta prestopke: z ozirom na to, da vladni organi

niso storili popolnoma svoje dolžnosti glede obveščanja ljudstva: in ozirom na to, da je večina kaznovanih v najslabšem gmotnem stanju: priporočamo vladnim organom, naj vsaj za letos odjenjajo od strogega (prestrogega!) kaznovanja. Pričakujemo tudi od c. kr. namestništva, da one, ki se pritožijo v tej stvari, reši globe, ali jim jo vsaj mnogo zniža.

Nekaj spomladanskega hoče vedno oko, ko nas izvalja v zgodnji pomladi lep solnčen dan izza mestnih zidin... Tu je odet grm v rdečkasto cvetje, tam se ponaša zopet cel zbor cvetic! Toda tudi uho hoče biti z očesom enakopravno...! Tu posluša rad petje ptice pevke, tam vleče nase zopet mil in ljubko popevko, ki odmeva iz veselega srca. Po dolgočasni in pusti zimi je zopet vse mikavno in novo: bodi pesen, bodi cvet!

Čilo se je dvignilo v pomladni dan tudi pevsko društvo „Kolo“ in pripravlja sl. občinstvu pomladanski koncert s petjem, igro in plesom v nedeljo, dne 29. aprila 1906 v „Narodnem domu“ pri sv. Ivanu. Začetek bo točno ob 5. uri popoldne. Sviral bo vojaški orkester pešp. 97. Na svidenje ob naši ljubljenci — pesmi, ki nam je donesla že toliko prirčne radosti. Kirilov.

Razglašanja vremenskih prognoz v Istri in Dalmaciji. Vsled naredbe ministerstva za trgovino se tudi v Istri in Dalmaciji uvedejo razglašanja vremenskih prognoz. Ta razglašanja, katerih razširjanje je v interesu poljedelstva in prometa s tujci, bodo pričelnjala vsako leto dne 1. aprila in bodo nadaljevala do konca oktobra. V tem tekočem letu bo služba razglašanja vremenskih prognoz aktivirana v najbližjem času.

54.000 vreč riža. V torek je priplul v našo luko parnik „Proteo“, s 54.000 vrečami riža.

Toča je bila v nedeljo okoli Ptuja na Štajerskem ter je napravila mnogo škode posebno na sadnem drevju.

Sneg je padal v torek v Celovcu. V Trbižu ga je bilo 10 cm na visoko.

Krvav pretep. Včeraj popoldne ob 5. uri sta se v ulici Vincenzo Bellini srečala 40-letni ribič Ivan Furlan, stanujoči v ulici delle Mura št. 18, in 58-letni iz Trsta izgnani težak Karol Smerdu. Ta poslednji je prvega vprašal, naj mu da 10 krajcarjev. Furlan pa ker ga Smerdu večkrat nadleguje s takimi moleovanji, je dejal, da nima denarja zanj, namreč za Karola Smerdu. Ta se je pa razljutil in vdaril Furlana po glavi z nekim orodjem, ki ga je imel v roki. Furlan je pa na to skočil v svojo barko, ki je vsidrana v kanalu tam blizu, kjer se je vršil opisani prizor in vzel sekuro ter šel za onim. Našel ga je sedečega na zidu ob kanalu pri rudečem mostu. Prišedši do njega, ga je — meni nič, tebi nič — udaril se sekuro po glavi kar trikrat zaporedoma.

Smerdu je bil prenešen v bolnišnico, a Furlan je bil aretovan.

Koledar in vreme. Klet, papež; Sdezlav; Sekana. — Jutri: Peregrin, mučenec; Jerin; Raduna. — Temperatura včeraj: ob 2. uri popoldne +13.3° Celsius. — Vreme včeraj: nestanovitno.

## Društvene vesti in zabave.

Ženski oddelek društva „Šolski Dom“ v Gorici priredi v soboto 28. aprila 1906 dvorani „Sl. Čitalnice“ v prid društvu smotru koncertno veselico s sodelovanjem čitalniškega pevskega zbora in vojaškega orkestra pešpolka št. 47. Začetek ob 8. in pol uri zvečer. Posebne vstopnine ni. Dame so naprošene, da odložijo klobuke v garderobi. Z ozirom na dobrodelni namon veselice prosimo prav obilne udeležbe o d b o r.

## Pred porotnim sodiščem.

Včeraj se je vršila kazenska razprava proti 26-letnemu sodarju Petru Sivitz, doma iz Trsta. Sivitz je bil tožen, da je dne 21. januarja, mej nekim shodom, ki se je vršil v gledališču Politeama Rossetti, vrzel z galerije gledališča letake anarhistične vsebine. Shod se je namreč vršil z ozirom na revolucijo v Rusiji, a na letakih se je vabilo udeležence shoda, naj demonstrirajo solidarnost z ruskim proletarijatom, a na koncu letaka so stale besede: „Evviva l'anarchia!“ (Živela anarhija!)

Razpravi je predsedoval predsednik deželne sodišča, dvorni svetnik vit. Urbancich; votanta sta bila sodna svetnika Codrig in dr. Andrich. Obtožbo je vzdrževal namestnik državnega pravdnštva Clarici, a toženčev branitelj je bil odvetnik dr. Cusin.

Toženec, ki ni bil v zaporu do razprave, je na včerajšnji razpravi — ki je bila tajna

— tajil, da bi bil on vrzel z galerije omejenen letake. Na predsednikovo tozadeno vprašanje je priznal, da je anarhističnega mišljenja. Glede letakov je dejal, da je videl, da so bili isti vrženi z galerije, a še le po shodu mu je neki njegov prijatelj dal enega teh letakov.

Glavna priča v tej razpravi je bil policijski agent Fran Geržina, ki je povedal, da je videl, kako so bili od nekoga vrženi oni letaki. Ozrši se na isto mesto, od kjer so bili vrženi letaki, je videl Sivitza, ki se je nekako sumljivo oziral okrog. Njemu, Geržini, je to oziranje napravilo vtis, da oni ogleduje okrog, da ga je li kdo opazil pri metanju letakov. Stopil je prav blizu Sivitza in pazil, če bo morda zopet kaj vrzel. In res, ko je predsednik shoda g. Chiussi izjavil, da je shod zaključen, je videl, da je po njem opazovani Sivitz vzel iz žepa suknje pest letakov in jih vrzel v parter. Ni ga aretoval takoj, ker da je imel ukaz, da ne sme aretovati nikogar. A šel je za njim, da je videl kje stanuje. Drugi dan ga je pa aretoval.

Za Geržinom je bil zaslišan kakor priča se policijski agent Anton Pauletič, ki pa ni povedal nič posebnega.

Sodišče je stavilo porotnikom dve vprašanji: eno glavno in eno eventualno. Porotniki so soglasno zanikali glavno, a ravno tako soglasno potrdili eventualno vprašanje. S tem pravorekoma je bil toženec proglašen krivim prestopka razširjanja tiskovin brez dovoljenja kompetentne oblasti. Sodišče ga je na podlagi pravoreka obsodilo v plačilo globe v znesku 100 kron, oziroma na 10 dni zapora.

## Književnost in umetnost.

**Naše gledališče.** Po daljšem presledku nam je bila v nedeljo zopet prilika poslušati lepo opereto „Čevljar baron“, ki jo je vpriporilo „Slov. pevsko društvo“ ob sodelovanju nekaterih igralcev „Dramatičnega društva“ v gledališčni dvorani „Narodnega doma“. Igra je v obče uspela prav lepo, le tempo se nam je zdel tu pa tam prepočasen, kajti igre tega žanra se morajo kaj živo in lahkotno predstavljati. Ker je „Čevljar-baron“ že dobro znan našemu občinstvu in je bila ta opereta tudi že večkrat ocenjevana in opisovana, se ne bomo spuščali v podrobno kritiko, marveč hočemo naglasiti le nekatere glavne momente te predstave.

Pred vsem bodi omenjeno, da je občinstvo, ki je polno dvorano, viharim aplavzom pozdravilo po daljšem času na našem odru zopet nastopivšega g. Borovščaka ova, ki je igral ulogo mojstra Podplata se znano svojo gledališko rutino izbornega komika. Občinstvo je mej vso predstavo dajalo izraza svojemu zadovoljstvu na tem, da vidi tega resničnega igralca zopet na odru.

Gospa Ponikvarjeva je v svoji ulogi baronice zopet pokazala, da je moč, na katero more biti naše gledališče ponosno. Kako izborni, situaciji primerno dostojanstveni so vsikdar njeni nastopi velike aristokratske dame! Posebno na tragičnih prizorih se nam za Ponikvarjeva kaže pravo rutinirano igralko, kakor jih le malo ima slovensko gledališče — izven Ljubljane. Vsaka njena kretnja je v soglasju s situacijo in patos primeren. Zato se tudi čudimo, kako ji morejo nekateri odrekati teatralno sposobnost.

Gospa Štularjeva, ta naša izborna subretka, je (kakor vselej) tudi ulogo Maricke v „Čevljarju-baronu“ izborno pogodila. Bilo je je samo kipeče življenje, toliko v igri, kolikor v pevanju. Popoln efekt je dosegla „Možila bi se rada — za fanta ne vem“. Čast gospodu komponistu Vogriču: motivi so porsem originalni in instrumentacija prav dobra kakor so nam zatražili strokovnjaki. To so bili viharji aplavza, ko je g. Štularjeva pevala ta kuplet.

Gospod Štular je igral v nedeljo — to se mu je videlo — s posebnim veseljem in je dobro karakteriziral Nacelnja. Le škoda, da je nekoliko pretiraval in je bil včasih bolj glasan, nego je bilo potrebno.

Še ene igralko z nedeljskega nastopa moramo omeniti s posebnim priznanjem. Gospica Janova se spopolnjuje bolj in bolj in nje nastop minolo nedeljo v ulogi sitne sestre Podplatore nas je le utrdil v uverjenju, da moremo gospico Janovo staviti v prve vrste našega igralnega oboja in da ima naše „Dramatično društvo“ v njej moč, ki mnogo obeta.

Drugi igralci so rešili svoje vloge: nekateri dobro, nekateri pa precej manje nego dobro. Zbore je proizvajalo „Sl. pevsko društvo“ prav dobro in je izreči vse priznanje

pevcem in gospodu pevovodji Srečku Bartelu. Zato je pa dobilo tudi lepo plačilo: časten moralen in zadovoljiv materijalen uspeh, na čemer mu iskreno čestitamo.

X+Y.

## Gospodarsko.

### Trgovsko-obrtna zadruga v Trstu.

Ta naš najnovejši denarni zavod že čvrsto posluje. Da-si je trebalo premagati mnogo sitnosti s prirejanjem prestorov in da-si je ta vrst zavodov za Trst nekaj novega, se je vendar posrečilo odboru, da je premagal vse večje poteškoče. Za popolno ureditev pa treba še par tednov potrpljenja.

Navadne vloge že prihajajo. One na triletno vplačevanje po 1 K na teden začne zadruga sprejemati takoj, čim bodo knjižice, prirejene navlašč za to, dovršene. Delničarji se tudi že pridno oglašajo in uplačujejo deleže po 20 K, oziroma po 2 K.

Tudi prošnji za posojila ne manjka.

Je pa tudi praktično za dolžnike, ker vračajo le po dve kroni mesečno od vsakih sto izposojenih kron. Kdor ima denar naložen v tujih denarnih zavodih, ki plačujejo le male obresti, naj ga dvigne in prinese v ul. S. Francesco št. 2, v „Trgovsko obrtno zadrugo“, kjer je denar popolnoma siguran in kjer se plačuje obresti po štiri in pol od sto.

Trgovci, obrtniki, kakor tudi vsi drugi, ki žele postati združniki „Trgovsko-obrtna zadruga“, naj se potrudijo v urad, ki je odprt vsaki delavnik od 9. do 12. ure zjutraj in od 3. do 5. ure popoldne.

### Novo 5% rusko posojilo.

Kakor se nam z Dunaja brzojavno poroča, meni se, da bo ves na avstro-ogrsko subskripcijo odpadajoči znesek podpisan od subskribentov, kateri se zavežejo, da v teku od 6 do 12 mesecev ne prodajo posojila. Pričakovati je torej, da na druge subskribente odpade samo zelo mala svota.

Prijave na novo rusko posojilo prejema še danes „Jadranska banka“ tu. Via Nicolò Macchiavelli 26.

## Razne vesti.

**Otrpnenje tilnika.** Iz Pule poročajo, da sta v torek dve deklici, ena stara 13, druga 15 let, ki sta se iz Pule vrnile v Karpan nenadoma obolele za otrpnenjem tilnika in umrli, še preden je zamogel priti zdravnik. V sosednji hiši, kjer sta bivali deklici, je obolel tudi neki 7-letni deček.

**Japonska v Rusiji.** List „Novi Kraj“ piše, da japonsko blago poplavlja vso Mandžurijo. V prodajalnicah v Harbinu videti je povsod japonsko blago. Po ulicah se vrst velika skladišča in male prodajalnice, ali v vseh je japonsko blago. Po zvršetku vojne je bilo v Harbin uvoženo raznega japonskega blaga za poldrugi milijon rubljev.

**Slabo vreme na Španskem.** Ljudje se ne spominjajo, da bi bilo kedaj tako slabo vreme na Španskem, kakor to leto. Dežuje neprestano in zelo mrzlo je. Vsi delci so nekatere železniške proge tako poškodovane, da so morali zaustaviti promet. Povodenj je odnesla že več mostov. Pokrajini Katalonija in Valencija sta pod vodo. Te dni je padal tudi sneg.

**Loterijske številke** izžrebane dne 25. aprila:

|         |    |    |    |    |   |
|---------|----|----|----|----|---|
| Brno    | 11 | 66 | 13 | 16 | 8 |
| Inomost | 58 | 22 | 75 | 7  | 3 |

## Brzojavne vesti.

**Štrajk v Kraljičinem Gradcu končan.** PRAGA 25. Štrajk delavcev v predilnicah v Kraljičinem Gradcu je končan. Med delavci in podjetniki je prišlo do sporazuma. Delavcem se povisa plača in se jim podaljša opoludanski počitek.

### Predloga o kongru.

DUNAJ 25. Na današnji seji proračunskega odseka je poročevalec Fuchs v imenu pododseka poročal o predlogi glede kongru. Soporodovalec Steinwender je priporočal, naj se vsprejme njegove predloge, ki jih je pododsek odklonil. Odsek je sklenil dati v tisk predloge posl. Steinwenderja.

### Črnogorska knežja obitelj.

CETINJE 25. Knez Nikolaj je danes zjutraj s kneginjo Mileno, dednim princem Danilom in princesinjami odpotoval v inozemstvo, da konzultira zdravnike. Nato se knez poda v kako zdravilišče, ki jim ga bodo zdravniki svetovali.

### Nameravan atentat proti Loubetu.

PARIZ 25. Policija potrjuje, da je v noči od 2. na 3. t. m., ko je bivši predsed-

nik Loubet za 24 ur bival na svojem posestvu v Montelimaru, neki doslej neznan zločevce položil na njegovo okno bombo z gorečo pržigalnico. Neki mimogredoči uradnik je ugasnil pržigalnico ter odnesel bombo na policijo. Preiskava je dokazala, da je bila bomba, v kateri je bil smodnik, žebliji in kosci železa, nevarna.

### Srbska ministerska kriza.

BELIGRAD 25. Kralj je danes predpoludne Pasiću poveril sestavo novega kabineta.

Novo ministerstvo bo večinoma sestavljeno iz členov bivšega Pasičevega ministerstva. Skupščina bo razpuščena in razpisane bodo nove volitve.

### Vezuv.

NAPOLJ 25. Profesor Matteucci je brzojavil: Vezuv je popolnoma miren. V velikih presledkih se iz žrela dviguje dim, pomešan z neznatno množino finega peska.

### Potresna katastrofa v S. Francisku.

SAN FRANCISCO 25. Na temelju uradnih podatkov se ceni število mrtvih na tisoč. Vendar se sodi, da jih utegne biti mnogo več.

SAN FRANCISCO 25. Vse čete milice so se umaknile. Včeraj se je zamoglo zopet vzpostaviti telefonično zvezo. Obmestna železnica je na obrežni strani zopet v prometu ter posreduje razdeljevanje živil. Del električne razsvetljave zopet funkcijonira. 200 zdravnikov preiskuje zdravstvene razmere od hiše do hiše.

SAN FRANCISCO 25. Mesto generala Founstona je prevzel poveljništvo nad četami generalmajor Greely, ki je starejši po činu. Sodišča so zopet pričela svoje delovanje. Tudi mnogo veletržcev je zopet odprlo svoje trgovine. Radi deževja se je mnogo ženskih in otrok iz šotorov preselilo v nepoškodovane cerkve.

## Dogodki na Ruskem.

TIPLIS 25. (Petrogr. brz. agent.) Proti knezoma Amilahovari in Madšabeli je bil danes na ulici izvršen atentat z bombami, vsled česar sta bila ranjena dva plemiča, ki sta ju spremljala. Storitca sta zbežala. Sodi se, da se gre za čin maščevanja.

VARŠAVA 25. (Petrogr. brz. agent.) Volitve so pričele. Mesto je živahno, ali mirno, in razpoloženje resno. Volilna agitacija je velika. Razdeljenih je na stotine proglašev. Vozovi z reklamnimi napisi vozijo po mestu. Socijalisti so vstavili boj proti volilni udeležbi. Najbrž zmagajo socijalno-demokratski kandidati.

**Najboljša reklama za trgovce obrtnike, rokodelce in zasebnike sploh, so „MALI OGLASI“ v „Edinosti“**

## Trgovina.

Borzna poročila dne 25. aprila.

### Tržaška borza.

Napoleoni K 19.14—19.17, angleške lire K — do —, London kratak termin K 240.35—240.55, Francija K 95.65—95.80, Italija K 95.60—95.75, italijanski bankovci K —, Nemčija K 117.30—117.45, nemški bankovci K —, avstrijska ednotna renta K 99.30—99.60, ogrska krona renta K 95.50—95.80, italijanska renta K —, kreditne akcije K 688.— 690.—, državne železnice K 685.— 687.—, Lombardi K 127.— 129.—, Lloydove akcije K 698.— 704.—, Srečke Tisa K 331.75—335.75, Kredit K 496.— do 483.—, Bodenkredit 1880 K 302.— 310.—, Bodenkredit 1889 K 302.— 310.—, Turške K 150.50 do 1 2.50 Srbeke — do —.

### Dunajska borza ob 2. pop.

|                                   | včeraj | danes     |
|-----------------------------------|--------|-----------|
| Državni dolg v papirju            | 100.90 | 100.90    |
| „ „ „ srebru                      | 100.95 | 100.95    |
| Avstrijska renta v zlatu          | 117.90 | 117.90    |
| „ „ „ kronah                      | 99.60  | 99.60     |
| Avstr. investicijska renta 3 1/2% | 90.60  | 90.50     |
| Ogrska renta v zlatu 4%           | 114.25 | 114.15    |
| „ „ „ kronah 4%                   | 95.60  | 95.55     |
| „ „ „ 3 1/2%                      | 86.10  | 86.50     |
| Kredite nacionalne banke          | 164.4— | 164.3—    |
| Akcijske akcije                   | 688.50 | 688.25    |
| London, 10 Letr.                  | 240.30 | 240.5     |
| 100 državnih mark                 | 117.30 | 117.2 1/2 |
| 20 mark                           | 23.46  | 23.44     |
| 20 frankov                        | 19.13  | 19.16     |
| 100 ital. lir                     | 95.80  | 95.70     |
| Cesarski cekini                   | 11.82  | 11.82     |

### Parizka in londonska borza.

PARIZ: (Sklep.) — Francoska renta 98.82, italijanska renta 105.10, španski exterior 93.95, akcije otomanske banke 643.—. Menjice na London 251.30.

PARIZ: (Sklep.) Avstrijske državne železnice — Lombardi 133.—, unificirana turška renta 92.95, avstrijska zlata renta 98.60, ogrska 4% zlata renta 96.50, Länderbank —, turške srečke 143.25, parizka banka 15.73, italijanske meridijske akcije —, akcije Rio Tinto 16.65 Trdna.

LONDON: (Sklep.) Konsolidirani dolg 90.—, srebru 30 1/2, Lombardi 5 1/2, španska renta 93 1/2, italijanska renta 104 1/2, tržni diskont 3 1/2, menjice na Dunaju 24.35 Mima.

### Tržna poročila 25. aprila.

Budimpešta. Pšenica za april K 16.49 do K 16.50, rž za april K 13.62 do 13.64, včr za april od K 16.14 do 16.16 koruza za maj K 13.38 do K 13.40. Pšenica: ponudbe in povpraševanje srednje, tendence mirna. — Prodaja: 20.000 meterskih stot., za 5 stotnik nižje. — Druga žita trdno. Vreme: oblačno.

HAMBURG. (Sklep pop.) Kava Santos good average za maj 38.—, za september 39.—, za december 39 1/2, za marec 40 1/2. Stalno. — Kava Rio navadna loco 38—40, navadna reelna 41—42, navadna dobra 43—44.

HAMBURG. (Sklep.) — Sladkor za aprila 16.70, za maj 16.75, zamarec junij 16.80, za julij 16.95, za avgust 17.10, za september 17.25. Vzdržano. Vreme: lepo.

HAVRE. (Sklep.) Kava Santos good average za tekoči mesec 48.75, za julij 48.—.

NEW-YORK. (Otvorjenje.) Kava Rio za bodoče dobave. Stalno, nespremenjeno. Prodaja: 1000 vreč.

LONDON. Sladkor iz repe surov 8 1/2, Sh. Mlačno.

PARIZ. Rž za tekoči mesec 15.—, za julij 15.50, za maj-avgust 15.75, za julij-avgust 15.75 (mirno). — Pšenica za tekoči mesec 23.85, za maj 23.85, za maj-avgust 23.65, za julij-avgust 23.45 (mirno). — Moka za tekoči mesec 30.25, za maj 30.45, za maj-avgust 30.65, julij-avgust 30.65 (mirno). — Repično olje za tekoči mesec 57.25, za maj 57.25, za maj-avgust 57.25, za sept.-dec. 59.— (mirno). — Spirit za tekoči mesec 39 1/2, za maj 40.—, za maj-avgust 40.—, za september-dec. 36 1/2, (mlačno). — Sladkor surov 88° usn 22.—22 1/2, (mirno). — bel za tekoči mesec 25 1/2, za maj 25 1/2, za maj-avgust 26 1/2, za oktober-januvar 27.—, (mlačno), rafiniran 56.50—57.—. — Vreme: nestanovitno.

## Tujci v hotelu „BALKAN“.

Na novo so došli dne 25. aprila:

Filip Mingucci, mizaraki obrtnik, BENETKE; Jakob Leyrart, obrtnik, LJUBLJANA; Rudolf Tenente, posestnik in trg., LJUBLJANA; Josip Wolf s soprogo, ZAGREB; Václav Charoušek, c. k. oskrbnik, DUNAJ; Rajmund Lehr, trgovec, DUNAJ; Václav dr. Lepkowsky, vseuč. prof., KRAKOVO; Ivan Windbacher s hčerama, žel. uradnik, POREČE; Anton Wizan s soprogo, žel. uradnik, DUNAJSKO NOVOMESTO; Ignacij Lorenc, restavratorec, DUNAJ; Karl Zeidler s soprogo, zasebnik, DUNAJ; Josip Dodič, revizor, LJUBLJANA; Karol Untely, mora. kemik, PULA; Edward Brandl, c. in kr. višji inženir vojne mornarice, GRADEC; Karol Sykora, trgovec, PRAGA; Adalbert Trnožka, trgovec, KRAKOVO.

## Osebn kredit za uradnike

častnike, učitelje itd. Samostojni hranilni in posojilni konsorcijski društva uradnikov dajajo pod ugodnimi pogoji tudi proti dolgotrajnim povračilom posojila na osebni kredit. Agentje so izključeni. Naslove konsorcijske dajajo brezplačno Centralno vodstvo društva uradnikov, Dunaj Wipplingerstrasse 25.

## Poslano\*)

Podpisani javlja, da ne priznava nobenega dolga, ki ga je ali ki bi ga naredila njegova žena Antonija Peteros roj. Glavina.

Anton Peteros

Zabrežec št. 17 pri Borštu.

\*) Za članke pod tem naslovom uredništvo odgovarja le toliko, kolikor mu zakon velevala.

## Ples na Repentabru

v nedeljo dne 29. aprila prične ob 2. in pol uri popoldne. Igrala bo slav. godba iz sv. Križa. Ob tej priliki se opozarja, da bosta vozila isti dan, kakor tudi prvega maja in pozneje vsako nedeljo in praznik, 2 omnibusa do Štefanove gostilne na Repentabru. Odhod od električne postaje na Opčinah: dopoldne ob 9. in 11. uri, popoldne ob 1. in 3. uri. Zvečer do Opčin ali Trsta po želji č. gostov.

\*\*\*\*\*

## Korespondenta

stenografa sprejme „Valjični mlina“ — VINKO MAJDIČ —

===== v Kranju =====

\*\*\*\*\*

Tovarna pohlštva

Aleksander Levi Minzi

ulica Tesa št. 52. A (lastna hiša).

ZALOGA:

PIAZZA ROSARIO (šolsko poslopje).

Oeno, da se ni bati nobene konkurence.

Sprejemajo se vsakovrstna dela tudi po posebnih načrtih.

Ilustrovan cenik brezplačno in franke

„SLAVIJA“ sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt s zmanjšujočimi se vplačili.

Vsak član ima po preteku petih let pravico do dividende.

## „Slavija“

Vzajemna zavarovalna banka v Pragi. — Rezervni fond 31.865.386 80 K, izplačane odškodnine: 82.737.159 67 K.

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države s vseskozi slovansko-narodno upravo.

Vsa pojasnila daje:

Generalni zastop v Ljubljani, čegar pisarne so v lastni bančni hiši v Gospodski ulici 12

Zavaruje poslopja in premočnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najkrajše. Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Dovoljuje iz čistega dobička izdatne podpore v narodne in obdobjne namene.

### MALI OGLASI.

Mali oglasi računajo se po 3 stot. besedo; masnotiskane besede se računajo enkrat več. Najmanjša pristojbina 40 stotink. Plača se takoj.

Kdor izven Trsta pismeno naroči kak „MALI OGLAS“, naj pošlje denar v naprej, kar drugače ne bo njegov oglas objavljen, če ni oseba poznana Upravi lista.

Tarifa je natisnjena na čelu „MALI OGLASOV“ in vsako lahko preračuna, koliko mu je plačati s tem, da prešteje besede. Oglase treba nasloviti na „INERATNI ODELEK“, „Edinosti“.

Na vprašanja potem pismo bo daljaj „INERATNI ODELEK“. Informacije dajo le, če bo pismu priložena znanaka za odgovor.

### Za neko podjetje

išče se Upravitelja, ki govori slovensko, in italijansko, s kavejo tisoč kron, išče se, da se jej poveri novo zalogo vina v Postojni. Ponudbe na Cantina Parentina Via Fontanone 15 — Trst. 459

### Velik ples

na Repentabru v prostorih gosp. Stefana Ozbič v nedeljo 29. aprila. Začetek ob 2. in pol uri. Svirla bo godba iz sv. Križa. 460

### Postena oseba

ki govori slovensko in italijansko, s kavejo tisoč kron, išče se, da se jej poveri novo zalogo vina v Postojni. Ponudbe na Cantina Parentina Via Fontanone 15 — Trst. 459

### Dva dečka

od 14 do 15 let stara, ki sta dovršila z dobrim uspehom ljudsko šolo, se sprejmeta kot učence v trgovino z mešanim blagom. Naslov pove „Ineradni oddelek“, „Edinosti“. (470)

### Denar!!

Proti poroktu more sleherni vdobiti vsako svoto denarja pod jako ugodnimi pogoji. (Odplačila naravnost malenkostna). Posojila se preskrbe v najkrajšem času. — Obrniti se in ustmeno ali pismeno na Josipa Zidarič, Trst ulica Rossetti št. 45. 450

### Gostilna „Alla Costanza“

(Via Nuova št. 18). Toči se vsakovrstna vina, posebno pa kraški teran. Sriporoca se s občinstvu Henrik Kosič.

### Henr. Škrdla

(ulica Raffineria št. 3). Tovarna sladčič, konfetur in kanditov. Zmerne cene. Pošiljajve na deželo. 361

### Urar

Giov. Pliska, Corso št. 13, izvrši vsakršno popravilo kakoršne si bode ure. Cene nizke. Prodaja vsakovrstne ure. (262)

### Mladenec

iz Češke, 28 let star, lepe zunanosti in lepega značaja, sedaj uradnik neke prve tuk trgovinskega podjetja, odlično gospodsko ali mlado udovo z doto. — Ponudbe pod „Smetana“ Trst, glavna pošta.

### Pes

mlad, svetobernardske rase, se vkupi. Naslov pove „Ineradni urad Edinosti“. 611

### Pisalna miza

rabljena, a v dobrem stanu, ako možno starega sistema mnogimi predali. se vkupi. Ustmene ponudbe „Ineratnemu uradu Edinosti“. 611

### Delavec

se išče za dela na polju in v klet ter za vožnjo s konjem. Naslov pove „Edinosti“. 461

### Družina

sestoječa iz moža, žene in otroka, išče za poletje meblirano sobo v Miljah ali pri sv. Roku, in sicer s kuhinjo ali prosto uporabo kuhinje, ako možno z malim vrhom, bodisi tudi pri kmetki družini. Ustmene ponudbe ali pismene pod „Kopeli“ „Ineradni urad Edinosti“.

### Blagajna

v dobrem stanu se išče. Naslov pr „Edinosti“.

### Na Greti

je na prodaj več stavbnega zemljišča. Naslov pri „Edinosti“.

### Najfinejše namizno in jedilno olje

se vdobi pri narodni zalogi olja

Trg Barriera št. 3. Ivan Millionig, lastnik

### Velika zaloga oglja za peč

Trst, ulica Caripson št. 10

## Daniel Pillin

Telefon 1306/241      Telefon 1306/241

### Tovarna petrograjskih kanditov „Minerva“

Specialiteta najokusnejših sladčič

ki, poleg tega, da so neprekosljivi glede svojih redilnih znakov, ne povzročajo najmanjšega kvara zobem

Zahtevajte vedno le Karamelo

tovarne petrograjskih kanditov Minerva

Naročila se spremajo

v ulici della Zonta 9, telefon 601.

## ANTON SKERL

mekanik, sprispešeni zvedenec.

Trst - Carlo Goldonijev trg 11. - Trst.

### Zastopnik tovarne koles in motokoles „Puch“

Napeljava in zaloga električnih zvončkov, ljuči in prodaja gramofonov, zvonofonov in fonografov Zaloga priprav za točiti pivo. Lastna mehanični delavnica za popraviljanje šivalnih strojev, koles, motokoles itd.

Velika zaloga pripadkov po tovarniških cenah.

TELEFON št. 1734.

## POPOLNE TOVARNIŠKE NAPRAVE

za kakoršno koli industrijo

### Zaloga sesaljk (pompe) in vsakovrstnih tehničnih predmetov

kakor

Trinelle za stroje in kotle, Klingerit, Pecolit, Asbest, Flocken, Graphit, trzmisijonalna jermena itd.

Tehnični urad **Giuseppe Montalbetti** Ulica Sanità 10.

Cene zmerne      Telefon 1396      Cene zmerne

## 5 kron in več zaslužka na dan!

Iščejo se osebe obeh spolov, ki bi pletle na naših strojih prirost hitro delo vae leto doma. — Ni treba znati ničes venost škodi nič in blago prodamo mi.

— Družba pletilnih strojev za domače delavce —

## Thomas H. Whittick & Co.

PRAGA, Petrákové náměstí 7-156 — TRST, ulica Campanile 13-15.

## Svoji k svojim! M. AITE Svoji k svojim!

### Velika zaloga z manifakturnim blagom

ulica Nuova št. 36, vogal ul. S. Lazzaro, s podružnico ul. S. Lazzaro št. 5

si dovoljuje obvestiti slavno občinstvo in svoje cenjene odjemalce, da je jako pomnožila svojo zalogo kakor tudi povečala prostore s tem, da je ustanovila zgoraj omenjeno podružnico zato, da more v polni meri zadostiti vsem zahtevam cenj. odjemalcev.

V obeh prodajalnicah dobiva se razno blago boljše kakovosti in najmodernejše iz prvih tovarn, posebno pa snovi za moške in ženske obleke, srajce, ovratnike, ovratnice, tudi velikanski izbor platnenega in bombažnega blaga, prtov in prtičev, ter vsake vrste perila bodi od bombaža, ali platna. Veliki izbor vsakovrstnih odev, kakor tudi koltre lastnega izdelka. Pletenike, svilenine raznovrstni okraski za šivilje in kitničarke. Velikanski izbor snovij za narodne in cesarske zastave in narodnih trakov za društvene znake.

Sprejema naročbe za moške obleke po meri, katere izvrši najtočneje in najatančneje po cenah, da se ne boji konkurence.

Kupljeno blago, katero slučajno ni ugajalo, se zamenja ali pa se vrne denar brez nikakih zadržkov.

**Poskušati in se prepričati!**

### Prvo primorsko podjetje za prevažanje pohištva in spedijsko podjetje

## RUDOLF EXNER - TRST

Telefona št. 847. - Via della Stazione št. 7. - Telefona št. 847

Filijalke v PULI, GORICI, REKI in GRADEŽU.

### Prevažanje pohištva na vse kraje tu- in inozemstva v zaprtih patentnih vozovih za pohištvo, dolgih 6 do 8 metrov.

(Pošiljanje predmetov, ki se jemljejo na potovanje in prevažanje blaga na vse pruge.)

Sprejema se tudi pohištvo in druge predmete v shrambo v lastna za to pripravljena suha skladišča.

**Edini tržaški zavod za ČIŠČENJE in SHRANJEVANJE PREPROH „VACUM-CLEANER“.**

Točna postrežba in nizke cene.

### Patentovani divan-postelja Mahnich

odlikovan v Florenciji 1905 se zlato kolajno in nagrado.

je edini divan, ki služi ob enem tudi za posteljo se žimnico in podzglavjem in **neobhodno** potreben onim, družinam, ki imajo malo stanovanje.

Plačevanje na obroke.

**Anton Mahnich**, ul. Sv. Ivana 10

## ALBERT BROSC

Trst ul. Sv. Antona 9. Trst.

### Kožuhovinar in izdelovalec kap

odlikovan na razstavi v Trstu leta 1882.

Velika zaloga kožuhov in kap za vojake in civiliste

Izvršuje poprave hitro in za nizke cene; sprejema v shrambo žirske kožuhovine ter jamči za škodo povzročeno po moljnih in po požaru.

### Kleparska delavnica ARTURO PISCUR

TRST — ulica dell' Istituto št. 5

izvršuje vsakovrstno delo po nizkih cenah

### Kuhinjska oprema

iz kositra, emaila, in litaga železa; vrči za mleko.

Stavbena dela, kakor žlebi in cevi.

## F. Pertot urar

TRST - ul. Poste nuove št. 9

priporoča velik izbor ur: Omega, Schaffhouse, Longines, Tavanes itd. kakor tudi zlate, srebrne in kovinske ure za gospe. Izbor ur za birmo.

Sprejema popraviljanja po nizkih cenah.

## KOLESA (BICIKLI)

Ceveland, Westfield, Columbia, svetovnoznane znamke

modeli 1905

### Kolesa Courier najnovejši sistem

13 kg, najfinejša oprava

Pneumatik prve vrste. Jamči se za dve leti. Modeli 1906.

Cene zmerne.

## FRANCESCO BEDNAR

Trst, ulica Ponterosso št. 4.

### Velika zaloga APNENEGA KARBIDA

prve vrste

po K 26 za 100 kg čiste teže, presto vozarine za Istro in Goriško pri

## Paolo Patrizi

TRST — ulica S. Lazzaro št. 9 — TRST

### Ces. in kr. priv. Avstrijski kreditni zavod

za trgovino in obrt

Popolnoma vplačana glavica: 100 milijonov K

Reserve 42 milijonov K.

## TRŽAŠKA FILIJALKA

se bavi

z vsemi bančnimi operacijami, z računi na bančen žiro in s tekočimi računi.

### HRANILNE VLOŽNE KNJIŽICE

s 3 1/2 %

obrestmi in rentni davek na breme zavoda.

### Pohrana in uprava vrednot.

### Zavarovanje vrednostnih papirjev

proti izgubam na zrebanju.

### Kupo-prodaja vrednot, diviz in denarja.

V prostorih zavoda se izplačujejo na pogled

### Menjične vrednote

italijanske banke (Banca d' Italia) in sicilijanske banke (Banco di Sicilia)

## „Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani“

Dunajska cesta št. 19 — v Medjalevi hiši v pritličju — Dunajska cesta št. 19

sprejema:

1. zavarovanja vsakovrstnih posloplj, premečnih in pridelkov proti požarni škodi;
2. zavarovanja zvonov proti poškodbi in
3. zavarovanja za nižjeavstrijsko deželno zavarovalnico na Dunaji za življenje in nezgode.

Pojasnila daje in v sprejema ponudbe ravnanstvom zavarovalnice ter postreže na željo tudi s preglednicami in ceniki.

Ta edina slovenska zavarovalnica sprejema zavarovanja pod tako ugodnimi pogoji, da se lahko meri z vsako drugo zavarovalnico.

V krajih, kjer še ni stalnih poverjenikov, se proti proviziji nastavljaajo spoštovane osebe za ta zaupni posel.

Postavno vloženi ustanovni zaklad jamči zavarovaneem popolno varnost.

**Edina domača zavarovalnica!**      **Svoji k svojim!**

**Glavno poverjeništvu za Trst, Goriško in Istro pri g. Drag. Stare v Trstu ul. Valdirivo 16.**